

Geachte raadsleden,

Hierbij informeren wij u over de laatste ontwikkelingen in het gaswinningsdossier. De afgelopen weken zijn een aantal belangrijke rapporten verschenen en heeft de Nationaal Coördinator Groningen haar plan voor de toekomstige schadeafhandeling gepresenteerd. We geven u hier in vogelvlucht de laatste stand van zaken en de positie van het college hierin aan.

Nam uit schadeproces

Wij zijn verheugd over het nieuws dat vanaf 31 maart 2017 de NAM zich heeft teruggetrokken uit het schadeproces. Samen met onze bestuurlijke en maatschappelijke partners zullen we, onder regie van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) de komende drie maanden werken aan een nieuw en onafhankelijk schadeprotocol en schadehandboek. Tevens zullen we onze bijdrage leveren aan de verdere uitwerking van het principe van de 'schone lei'. Wij vinden dat schade snel en ruimhartig moet worden verholpen met processen die zo eenvoudig mogelijk zijn. Dit draagt, ons inziens bij aan sneller herstel en aan het doel om vertrouwen terug te krijgen.

De eerste voorstellen van de NCG geven al een eerste richting aan een nieuwe werkwijze en de schone lei.

Voor de 'schone lei' is duidelijk dat het in ieder geval gaat om een eenmalig aanbod van de NAM om voor een bedrag van € 1.500,- schade te herstellen. Het aanbod geldt voor bewoners met openstaande schadedossiers bij Centrum Veilig Wonen (CVW) of NAM, voor dossiers die eenzijdig door NAM of CVW zijn afgesloten of voor adressen waar alleen C-schade is geconstateerd. Het aanbod is geen erkenning van schade en bewoners met nog niet afgehandelde erkende A- of B-schade krijgen altijd een aanbod voor herstel of uitkering van het schadebedrag. Het is aan de bewoner om het aanbod wel of niet te accepteren. Als een bewoner het aanbod niet accepteert, wordt de schade volgens de huidige procedure verder afgewikkeld. Zoals gezegd volgt de nadere uitwerking van de spelregels en van de overige openstaande schadedossiers de komende periode.

Alle schadegevallen die na 31 maart worden gemeld zullen volgens de nieuwe werkwijze, die zonder inmenging van de NAM tot stand zal komen, beoordeeld. Ook hiervoor heeft de NCG, mede met de ervaring opgedaan in het onderzoek naar schades in het buitengebied (zie hieronder) en zoals aangegeven in het Meerjarenprogramma 2017-2021, een eerste richting gegeven. Hierbij worden inspectie en beoordeling losgekoppeld. Een onafhankelijke commissie oordeelt over schades en schadebedragen. Kleine schades binnen het effectgebied van een beving worden in het nieuwe protocol direct hersteld zonder nader onderzoek. De NCG gaat de komende weken een plan van aanpak voorleggen aan de stuurgroepen voor de verdere uitwerking.

Omdat NAM haar aansprakelijkheid behoud zal de NCG periodiek toetsen bij de NAM of de nieuwe werkwijze in het schadeafhandelingstraject voldoende gedekt wordt door deze aansprakelijkheid. Indien dit niet het geval is zal de NCG aangeven op welke punten dit is en voorstellen doen voor alternatieve financiering. Een begeleidingsgroep, waarin vertegenwoordigers van de moederorganisaties van de NCG zitting hebben, ziet, onder andere, toe op een open en transparant proces.

Wij realiseren ons dat we gezamenlijk met alle partijen de komende drie maanden hard zullen moeten werken om tot een gedegen en gedragen schadeafhandeling, inclusief een goed protocol te komen. We zullen dat ook gaan doen om te zorgen dat bewoners die schade na 31 maart 2017 melden te lang moeten wachten op deze nieuwe werkwijze. Afgesproken is namelijk dat alle schademeldingen vanaf die datum volgens het nieuwe proces zullen worden afgehandeld.

Rapport schadeonderzoek buitengebied, fase 1

Ondanks dat de gemeente Ten Boer niet binnen de scope van dit onderzoek valt is dit rapport wel belangrijk. In dit rapport beschrijft de NAM een gewijzigde werkwijze voor onderzoek naar schade gehanteerd. De begeleidingscommissie van de NCG heeft het proces nauwlettend gevolgd en heeft aanbevelingen hierover gedaan richting de NCG voor het nieuwe schadeafhandelingsproces.

De werkwijze die door Witteveen en Bos is gehanteerd gaat uit van een breed perspectief. Tijdens de inspectiefase naast de aanwezige schades ook de bodemopbouw, beschikbare bouwtekeningen meegenomen. Tevens is door de eigenaar/bewoner een vragenlijst beantwoord. Vanuit dit brede perspectief heeft vervolgens een panel van experts vanuit allerlei mogelijke oorzaken een oordeel gegeven over de meest waarschijnlijke oorzaak of oorzaken van de opgetreden schades. Het onderzoek van Witteveen en Bos richtte zich in deze eerste fase voornamelijk op de woningen in het buitengebied die eerder in het Arcadis onderzoek zijn meegenomen (schade buiten contour). In een tweede en derde fase worden de overige woningen in het buitengebied volgens deze werkwijze geïnspecteerd en beoordeeld. : Belangrijke conclusie met betrekking tot de tot nu toe onderzochte huizen in het buitengebied is dat meerdere oorzaken tot schade hebben geleid maar dat het niet waarschijnlijk is dat trillingen als gevolg van aardbevingen hierbij een rol hebben gespeeld. Daarnaast heeft de begeleidingscommissie een aantal adviezen uitgebracht om de werkwijze. Deze adviezen zullen worden betrokken bij het nieuw, door de NCG, op te stellen nieuwe schadeafhandelingssysteem.

Onderzoek Ecorys naar praktische uitwerking schadeprotocol Centrum Veilig Wonen

Enkele weken geleden is het rapport van Ecorys gepubliceerd. In opdracht van de Nationaal Coördinator Groningen hebben zij onderzoek gedaan naar het hoe en waarom mensen het schadebedrag liever uit laten betalen dan dat zij de schade door het CVW laten herstellen. Uit dit onderzoek blijkt dat bijna 70 % van de bewoners kiest voor uitbetaling van het schadebedrag maar dat hiervan 90 % de schade wel laat herstellen. De reden hiervan is dat men over het algemeen meer vertrouwen heeft in een eigen aannemer. Met het onderzoek is ook aangetoond dat meer dan 95% het uitgekeerde bedrag gebruikt om de schade te herstellen. Het beeld dat in de media was ontstaan dat men massaal van dit geld op vakantie zou gaan is daarmee ontkracht.

Wij betreuren het dat de suggestie is gewekt dat schademelders het schadebedrag anders zouden besteden, en vragen daarom met klem aandacht voor deze onderzoeksresultaten.

Onderzoeksraad voor de veiligheid

In vervolg van zijn eerdere rapport uit 2015 heeft de Onderzoeksraad voor veiligheid opnieuw onderzoek gedaan naar de situatie rondom de gaswinning Groningenveld.

Zij concluderen dat de aanpak van de problemen die veroorzaakt worden door de gaswinning in Groningen te gefragmenteerd is en los staat van andere vraagstukken zoals de economische ontwikkeling en krimp. Eén organisatie zou integraal verantwoordelijk gemaakt moeten worden voor de afhandeling van de problemen in Groningen. Deze organisatie moet op basis van wettelijke bevoegdheden de verschillende belangen tegen elkaar kunnen afwegen en besluiten kunnen nemen. Door de toekomst van Groningen als uitgangspunt te nemen, kan er een doordachte aanpak ontwikkeld worden. Nu richt de aandacht zich enkel reactief op het herstellen van ontstane problemen rond de gaswinning, waarbij elk probleem zijn eigen aanpak en proces kent. Hierdoor worden cruciale beslissingen in isolement genomen en niet pro-actief in samenhang met andere relevante vraagstukken. Daarnaast geeft de Onderzoeksraad aan besluitvorming over de gaswinning gebaat is bij duidelijkheid over een acceptabel niveau van gaswinning waar het niet alleen gaat om objectieve veiligheid maar ook om subjectieve veiligheid.

Wij herkennen de conclusies zoals die door de Onderzoeksraad worden geschetst maar zien aan de andere kant ook de stappen in de goede richting die in de tussentijd zijn gezet. We realiseren ons dat er nog een heleboel werk verricht moet worden en voelen dat als een zware verantwoordelijkheid jegens onze inwoners om daar vaart mee te maken. Dit doen we samen met onze partners in de regio en zien de terugtrekking van de NAM uit het schade proces als een eerste stap in de goede richting van een onafhankelijke en gedragen aanpak voor versterking en schadeafhandeling. Wij kunnen u tevens melden dat het beroep dat wij tegen de gaswinning hebben ingediend door de Raad van State op 22 en 23 mei zal worden behandeld.

Conclusie

Wij blijven onverminderd werken aan het herstel van het vertrouwen van onze inwoners. Dat doen wij op regionaal niveau gezamenlijk met alle betrokken overheden bijvoorbeeld door een bestuurlijke afvaardiging van de gemeenten in de begeleidingsgroep bij het schadeafhandelingsproces. Daarnaast werken wij op lokaal niveau samen met de NCG, CVW, woningcorporaties en de bewoners aan de versterkingsopgave.

Wij vinden dat inwoners zich weer veilig moeten voelen in hun woning en met plezier en vertrouwen in het gebied wonen en werken. Het is en blijft van het grootste belang dat wij dit, met inzet van alle betrokkenen, zo spoedig mogelijk bereiken.